

Klachtnummer 2022/046

Advies aan:

het bestuur van de Stichting [bestuur] te Alblisserdam (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), leerkracht van de [school] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Reformatorisch Onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 22 april 2022 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [aangeklaagde 1] en [aangeklaagde 2], respectievelijk voorzitter en 2e penningmeester van het bestuur (verder: de voorzitter van het bestuur en de 2^e penningmeester van het bestuur). De Commissie heeft op 30 mei 2022 van het bestuur een verweer ontvangen.

Klaagster heeft op 11 juni 2022 nog een reactie (repliek) gegeven op het verweer van het bestuur.

Klaagster en bestuur zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op 23 juni 2022 in een besloten hoorzitting. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig: klaagster en namens het bestuur de voorzitter van het bestuur, de 2^e penningmeester van het bestuur en [persoon 1], zijnde de 1^e penningmeester van het bestuur.

Aan het begin van de hoorzitting heeft de voorzitter van de Commissie het bestuur in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van de repliek van klaagster en hierop te reageren, omdat het bestuur aangaf de repliek niet ontvangen te hebben (deze blijkt echter per mail d.d. 14 juni 2022 door het GCBO-secretariaat naar de voorzitter van het bestuur en de 2^e penningmeester van het bestuur te zijn gemaïld). Als uitkomst van de hoorzitting heeft de Commissie het bestuur opdracht gegeven binnen een termijn van 2 weken een 'bemiddelend gesprek' te initiëren tussen klaagster, de desbetreffende ouders en (een afvaardiging van) het bestuur onder leiding van de externe vertrouwenspersoon van de school.

Bij mailbericht d.d. 8 juli 2022 heeft het bestuur de Commissie laten weten dat de vertrouwenspersoon de opdracht teruggegeven heeft aan het bestuur. Het bestuur heeft een verslag met het standpunt van de vertrouwenspersoon bijgevoegd.

De Commissie heeft zich vervolgens beraden op de ontstane situatie en besloten over te gaan tot het uitbrengen van een advies in deze zaak. Partijen zijn hierover telefonisch geïnformeerd door de secretaris.

Feiten en omstandigheden

Voor zover relevant voor de beoordeling, dan wel gesteld en onweersproken, gaat de Commissie uit van de volgende feiten en omstandigheden:

In februari heeft een ouder van één van de leerlingen van de groep waaraan klagster lesgeeft, telefonisch contact opgenomen met de 2e penningmeester van het bestuur. Naar aanleiding hiervan heeft de 2e penningmeester van het bestuur een gesprek gehad met deze ouder. De inhoud van dit gesprek “was van dien aard dat het bestuur dit niet kon negeren”.

Naar aanleiding van het gesprek met deze ouder is door de voorzitter van het bestuur en de 2^e penningmeester van het bestuur met de algemeen directeur overleg gevoerd en is met hem afgesproken dat de gesprekken met de ouders niet door de algemeen directeur zouden worden gevoerd, maar door twee bestuursleden.

Op 21 februari 2022 ontvangt klagster een mail van de voorzitter van het bestuur, waarin deze aangeeft dat enkele ouders zich gemeld hebben bij het bestuur, omdat ze moeite hebben met de opstelling van klagster richting de kinderen. In het kader van hoor en wederhoor wordt klagster uitgenodigd voor een gesprek waarbij ook de 2^e penningmeester van het bestuur aanwezig zal zijn.

In een reactie per mail d.d. 23 februari 2022 noemt klagster een voorkeurdatum voor het gesprek. Verder vraagt ze “of deze ouders eerst terugverwezen zijn naar mij, zoals de procedure in de schoolgids voorschrijft?” Klagster zou ook graag vernemen welke ouders het zijn, zodat zij de eventueel benodigde correspondentie/informatie mee kan nemen naar het gesprek. Tenslotte stelt ze voor ook de desbetreffende ouders uit te nodigen voor het beoogde gesprek.

In een mail van 25 februari van de voorzitter van het bestuur aan klagster geeft deze aan dat “ouders inderdaad door ons terugverwezen zijn naar de koninklijke weg die in de schoolgids staat. Maar als blijkt dat dit niet een begaanbare weg is, kan het bestuur niet afzijdig blijven.” Hij geeft tevens aan het “voor het moment beter te vinden om niet de namen van de ouders te noemen. Ook hebben we besloten om in eerste instantie niet met beide partijen om tafel te gaan.”

Begin maart 2022 zijn er door het bestuur gesprekken gevoerd met vijf ouderparen van zes leerlingen. Met deze ouders is – ook op uitdrukkelijk verzoek van enkele van deze ouders - afgesproken dat hun namen niet zonder hun medeweten bekend gemaakt zouden worden aan klagster.

Op 24 maart 2022 heeft het bestuur een brief aan klagster verzonden met daarin een samenvatting van de klachten van de ouders van zes leerlingen en een oproep tot een gesprek met het bestuur op 30 maart 2022. Er zou in de klas o.a. “ontbreken aan een in fysiek maar vooral psychisch opzicht veilig klimaat voor de kinderen”, een en ander met voorbeelden toegelicht. Het bestuur memoreert dat de gemelde klachten haar grote zorgen baren: “Als bovenstaande handelwijze een correcte weergave is, is een dergelijke onprofessionele handelwijze een leerkracht onwaardig, pedagogisch-didactisch volstrekt onverantwoord en ook apert niet in lijn met de grondslag van de scholen (..).”

Het bestuur “acht het uit een oogpunt van zorgvuldigheid en onpartijdigheid van groot belang eerst uw visie (van klagster, AvdV) op de hiervoor omschreven meldingen te ontvangen, alvorens de feiten vast te stellen en een standpunt in te nemen ten aanzien van noodzakelijke vervolgbeslissingen”. Het bestuur sluit haar schrijven af met de opmerking dat er een verslag van het gesprek van 30 maart 2022 zal worden gemaakt, dat met dit schrijven zal worden toegevoegd aan het personeelsdossier van klagster.

Op 23 maart 2022 heeft klaagster een baan op een andere school aanvaard en op 25 maart 2022 heeft zij haar ontslag per 1 augustus 2022 aangevraagd.

Op 30 maart 2022 is er een gesprek geweest tussen de voorzitter van het bestuur, de 2e penningmeester van het bestuur en klaagster. Dit gesprek duurde van 10:00 tot 13:15 uur. Er is geen verslag gemaakt van deze bijeenkomst. Er wordt afgesproken dat het bestuur de klagende ouders gaat benaderen met de vraag of ze met klaagster én het bestuur om de tafel willen om te praten over de punten waar ze klachten over hebben. Als ouders hun naam toch niet openbaar willen maken, zullen de klachten als niet ingediend beschouwd worden.

Nadien heeft de 2e penningmeester van het bestuur een gesprek gehad met een ouder “om een klacht te verifiëren”.

Op 19 april 2022 vindt er opnieuw een gesprek plaats tussen klaagster en een afvaardiging van het bestuur. In dit gesprek komt een brief met dagtekening 19 april 2022 ter sprake.

In deze brief geeft het bestuur aan geen namen te willen verstrekken van de klagende ouders en geen contact te zullen arrangeren tussen klaagster en de betreffende ouders. Het bestuur wil “een situatie van ervaren negativiteit, wanneer zoals in deze zaak tussen de betrokken personen niet leidt tot gelijk begrip over de feiten en omstandigheden, niet laten ontaarden in blijvende (psychische) schade voor de betreffende ouders noch voor u.” Ook is het bestuur van mening dat met de aanstaande beëindiging van het dienstverband met klaagster “de grond voor voortzetting van een verder formeel klachten-, c.q. onderzoekstraject komt te vervallen(..) Geen der betrokken partijen heeft daarbij nog een te respecteren belang en ook het bestuur ziet onder de gegeven omstandigheden onvoldoende redenen om zelfstandig verder onderzoek in te stellen. Het bestuur (..) spreekt nadrukkelijk geen (waarde)oordeel uit over de vraag of de meldingen al dan niet gegrond zijn.”

Klaagster was op datum hoorzitting nog steeds werkzaam in de klas van de kinderen van de klagende ouders en zou het schooljaar ook afmaken met deze groep. De algemeen directeur houdt vanwege de klachten “extra toezicht” op klaagster. Het bestuur heeft geen contact meer gehad met de klagende ouders.

II. Standpunt van klaagster

Het standpunt van klaagster valt uiteen in de volgende klachtonderdelen:

1. Het bestuur volgt de procedure niet zoals verwoord in de schoolgids.
2. Het bestuur biedt geen openheid over welke ouders/kinderen het gaat, zodat klaagster zich op de meeste punten niet kan verweren, terwijl het gaat over zeer zware aantijgingen.
3. Het bestuur checkt geen feiten en past niet op de juiste wijze hoor en wederhoor toe.
4. Het blijft ondoorzichtig hoe deze kwestie afgesloten gaat worden.

Klaagster stelt dat de school de ouders ten onrechte niet naar haar als de leerkracht van hun kinderen verwezen heeft, zoals als procedure in de schoolgids vermeld staat.

Klaagster stelt de volgende maatregelen voor ter oplossing van haar klacht:

- a. Bekendmaking over welke ouders/kinderen het gaat, zodat we inhoudelijk kunnen worden en deze kwestie netjes af kunnen sluiten.

- b. Als dat niet gebeurt: spijtbetuiging richting ouders over de gevolgde procedure + rehabilitatie van de leerkracht. Dit zou kennelijk via een brief van het bestuur aan de desbetreffende ouders moeten gebeuren.
- c. De leerkracht krijgt inzage in deze brief.

Tijdens de hoorzitting heeft klaagster desgevraagd nog aangegeven dat ze van het bestuur “openheid wil en een gezamenlijk gesprek.”

III. Standpunt van verweerder

Ad. 1.: Het bestuur volgt de procedure niet zoals verwoord in de schoolgids.

Vanzelfsprekend heeft de 2^e penningmeester van het bestuur de ouders gewezen op de formele weg zoals beschreven in de schoolgids, maar de ouders gaven aan niet meer met klaagster in gesprek te willen gaan, omdat deze ouders reeds meerdere keren met haar hadden gesproken. De locatiedirecteur is de echtgenoot van klaagster, dus ook die persoon was voor hen geen geschikte gesprekspartner. De ouders drongen er bij de 2^e penningmeester van het bestuur op aan om met hem een gesprek te voeren om hun zorgen aan hem kenbaar te maken. De 2^e penningmeester van het bestuur heeft vervolgens een verkennend gesprek gevoerd met de ouders en de inhoud van het gesprek gedeeld met de voorzitter van het bestuur en de algemeen directeur. In goed overleg met de algemeen directeur is vervolgens besloten dat het gesprek met klaagster door de voorzitter en 2^e penningmeester zou worden gevoerd, mede in verband met het feit dat de algemeen directeur kort daarvoor al een gesprek met klaagster had gevoerd over het feit dat een (andere) ouder had aangegeven dat hij niet wilde dat zijn kind in de klas van klaagster zou komen. Vervolgens hebben zich op eigen initiatief meerdere ouders met soortgelijke klachten gemeld en zijn met deze ouders gesprekken gevoerd door de voorzitter van het bestuur en de 2e penningmeester van het bestuur. Met de ouders is afgesproken dat hun namen niet buiten hun medeweten zouden worden gedeeld met klaagster, omdat de ouders bang waren voor nadelige gevolgen voor hun kinderen.

Het bestuur heeft de procedure wél gevolgd, en overigens is het een procedure die door het bestuur zelf is vastgesteld, zodat het bestuur als bevoegd gezag de bevoegdheid heeft om daarvan af te wijken als dit hem wenselijk voorkomt. Het ontgaat het bestuur, waarom klaagster hierover klaagt. Als de kwestie eerst door de algemeen directeur zou zijn behandeld (volgens de ouders hadden zij zich al eerder tot de leerkracht zelf gewend), en daarna door het bestuur, zou de uitkomst hetzelfde zijn geweest.

Ad 2.: Het bestuur biedt geen openheid over welke ouders/kinderen het gaat, zodat klaagster zich op de meeste punten niet kan verweren.

Het bestuur heeft van de ouders geen toestemming gekregen om de namen openbaar te maken. Als het bestuur de namen toch openbaar zou maken, handelt het bestuur daarmee in strijd met de privacy-bepalingen zoals weergegeven in de Nederlands wetgeving. Bovendien kan het bestuur niet de verantwoordelijkheid dragen voor de mogelijke gevolgen die zouden kunnen optreden als er naar aanleiding van het bekend maken van de namen, sprake is van een escalatie.

Ad. 3.: Het bestuur checkt geen feiten en past niet op de juiste wijze hoor en wederhoor toe.

Het bestuur heeft klaagster de mogelijkheid gegeven om te reageren op de klachten van de ouders, maar naar de mening van het bestuur behoefde er gezien de ontwikkelingen geen nader onderzoek plaats te vinden. Er was namelijk geen belang meer voor een dergelijk onderzoek. Hoor en wederhoor is wél toegepast, doordat klaagster inzage heeft gekregen in de klachten van de ouders en de mogelijkheid heeft gekregen om daarop te reageren. Het bestuur heeft nimmer een uitspraak gedaan over wie er gelijk heeft.

Ad. 4.: Het blijft ondoorzichtig hoe deze kwestie afgesloten gaat worden.

Deze door klaagster beleefde ondoorzichtigheid verbaast het bestuur. De kwestie is immers (duidelijk gemotiveerd) afgesloten. Het bestuur heeft in verband met het ingediende ontslag door klaagster en de daardoor ontstane (nieuwe) situatie besloten om geen verder onderzoek te doen, zodat een mogelijke escalatie wordt voorkomen en de positie van klaagster (bij gegrondbevinding) niet verder wordt beschadigd.

Bovendien heeft het bestuur tevens een zorgplicht tegenover de ouders en de leerlingen en wenst het bestuur daarmee rekening te houden. Om deze redenen heeft het bestuur, na ingewonnen advies bij mr. A. Klaassen, besloten om geen verder onderzoek te doen. Dit is in feite voor klaagster, gegeven de klachten die er nu eenmaal lagen (en daar kan zij noch het bestuur iets aan veranderen), naar de mening van het bestuur de best mogelijke uitkomst: er hoeft geen verder onderzoek plaats te vinden, de klachten zijn door klaagster weersproken en de klachten hebben verder geen gevolgen.

Ten aanzien van de verzoeken van klaagster, zoals weergegeven onder II a. t/m c. luidt het verweer als volgt:

Ad. II a.: Bekendmaking over welke ouders/kinderen het gaat, zodat we inhoudelijk kunnen worden en deze kwestie netjes af kunnen sluiten.

Het bestuur wil rekening houden met de gevoelens van de ouders en kan om die reden de namen niet bekend maken zonder toestemming van de ouders. Normaliter zou na inventarisatie van de reactie van klaagster, de situatie zijn ontstaan dat de ouders de keuze hadden moeten maken hun klacht te handhaven inclusief het bekend maken van de namen dan wel (indien zij zouden blijven weigeren toestemming te geven om de namen bekend te maken) zou het bestuur aan de ouders hebben moeten mededelen dat anonieme klachten niet verder in behandeling genomen konden worden. Dat moment is naar de mening van het bestuur nimmer bereikt, omdat klaagster haar ontslag heeft ingediend. Klaagster heeft daarbij ook geen te respecteren belang meer.

Ad. II b.: Als dat niet gebeurt: spijtbetuiging richting ouders over de gevolgde procedure + rehabilitatie van de leerkracht. Dit zou kennelijk via een brief van het bestuur aan de desbetreffende ouders moeten gebeuren en ad. II c.: De leerkracht krijgt inzage in deze brief.

Zoals hiervoor vermeld is de door het bestuur vastgestelde procedure onder voortdurende afweging en reflectie in deze kwestie gevolgd. Bovendien vraagt het bestuur zich af, tegenover wie er spijt moet worden betuigd. Wenst klaagster dat er tegenover alle ouders van de scholen spijt wordt betuigd? Zo ja, dan zal de kwestie openbaar worden en zal de persoon van klaagster en daardoor mede de persoon van de locatiedirecteur, haar echtgenoot, juist beschadigd worden. Hiermee zal dus het tegenovergestelde worden bereikt. Indien daarentegen klaagster wenst dat uitsluitend tegenover de klagende ouders spijt wordt betuigd, dan zal de spijtbetuiging voor deze ouders onbegrijpelijk zijn. Zowel naar de mening van het bestuur, als naar de mening van deze ouders is in deze kwestie geheel volgens de door het bestuur vastgestelde procedure gehandeld. (..)

Voorts kan het bestuur niet bijdragen aan een rehabilitatie van klaagster. Het bestuur heeft haar niet onheus behandeld en de brief van 24 maart 2022 verwoordt niet de zienswijzen van het bestuur op het functioneren van klaagster, maar de zienswijzen van enkele ouders op het functioneren van klaagster, welke zienswijzen door het bestuur verder niet openbaar zijn gemaakt. Zonder nader onderzoek naar de zienswijzen van deze ouders kan het bestuur onmogelijk aan deze ouders een brief sturen met daarin de mededeling dat de door de ouders aangevoerde klachten over het functioneren van klaagster, niet juist zijn. Hierdoor zou de geloofwaardigheid van het bestuur in gevaar komen. Doordat de ouders niet willen dat hun namen worden bekend gemaakt, kan het bestuur niet anders dan de zaak laten rusten. Dit leidt slechts uitzondering indien daadwerkelijk sprake zou zijn van een

bedreigende situatie, maar daarvan is naar de mening van het bestuur geen sprake, mede gezien het feit dat klaagster een andere dienstbetrekking heeft aanvaard en haar ontslag heeft ingediend, waardoor zij binnen afzienbare tijd niet meer werkzaam zal zijn op de school.

Het bestuur verzoekt de Commissie tot ongegrondverklaring van de door klaagster ingediende klachten en de door haar ingediende verzoeken af te wijzen.

IV. Overwegingen van de Commissie

Ten aanzien van de diverse klachtonderdelen overweegt de Commissie als volgt:

Ad. 1.: Het bestuur volgt de procedure niet zoals verwoord in de schoolgids.

De Commissie gaat er vanuit dat het bestuur de klagende ouders heeft verwezen naar klaagster maar vervolgens -om haar moverende en onderbouwde redenen- zelf de klacht in behandeling heeft genomen. Het bestuur heeft deze bevoegdheid, al had zij er naar het oordeel van de Commissie goed aan gedaan in deze zaak de externe vertrouwenspersoon in te schakelen.

Ad 2.: Het bestuur biedt geen openheid over welke ouders/kinderen het gaat, zodat klaagster zich op de meeste punten niet kan verweren.

Het bestuur heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij de namen van de klagende ouders niet bekend heeft willen maken. Echter, de Model Klachtenregeling schrijft in artikel 6 lid 1 en 2a voor dat een klaagschrift, zowel gericht aan de Commissie als aan het bevoegd gezag, ten minste de naam en het adres van klagers bevat. Door de klacht zonder deze gegevens in behandeling te nemen heeft het bestuur zich niet aan de Klachtenregeling gehouden. Door het ontbreken van deze gegevens is klaagster relevante informatie onthouden met betrekking tot klagers, achtergrond van de kinderen, de context waarin het vermeende gedrag zich voorgedaan heeft etc., waardoor klaagster zich minder goed heeft kunnen verweren.

Ad. 3.: Het bestuur checkt geen feiten en past niet op de juiste wijze hoor en wederhoor toe.

Wat betreft het niet op de juiste wijze toepassen van hoor en wederhoor is de Commissie van oordeel dat niet gesteld kan worden dat dit principe niet toegepast is. Echter had het bestuur de klachten niet anoniem in behandeling moeten nemen en is klaagster door ontbrekende informatie over de klagende ouders beperkt in haar mogelijkheden tot verweer (wederhoor).

Wat betreft het checken van feiten, c.q. het doen van onderzoek overweegt de Commissie dat het bestuur haar stellingname om geen nader onderzoek te doen uitvoerig beargumenteerd heeft en dat zij hierin ook een zekere beleidsvrijheid heeft. De Commissie zet wel nadrukkelijk vraagtekens bij de wijze waarop het bestuur met het (niet) checken van de feiten is omgegaan en betrokkenen hierover geïnformeerd heeft. Het betreft hier namelijk ernstige aantijgingen richting klaagster, zoals ook duidelijk erkend wordt door het bestuur in haar brief van 24 maart 2022. Het bestuur heeft ervoor in te staan dat er een veilig pedagogisch en didactisch klimaat heerst in de school. Deze zorgplicht heeft het bestuur naar het oordeel van de Commissie onvoldoende in acht genomen door na het gesprek met klaagster van 30 maart 2022 geen verder onderzoek te doen naar de gedane ernstige aantijgingen en klaagster 'gewoon' voor de klas te laten staan tot aan de zomervakantie. Het feit dat klaagster haar ontslag per 1 augustus 2022 ingediend heeft doet daar niets aan af.

Voorts heeft het bestuur, ondanks de toezegging, geen verslag gemaakt van het overleg met klaagster van 30 maart 2022, waardoor onduidelijk blijft welke feiten betwist, dan wel erkend worden en welke onderbouwing hierbij gegeven is. Er blijkt ook vanuit het bestuur tot minstens 23 juni 2022 (datum van de hoorzitting) geen terugkoppeling geweest te zijn richting de klagende ouders.

Ad. 4.: Het blijft ondoorzichtig hoe deze kwestie afgesloten gaat worden.

Dit klachtonderdeel beoordeelt de Commissie in relatie tot de door klaagster gewenste maatregelen ter oplossing van deze klacht, namelijk spijtbetuyging richting ouders over de gevolgde procedure + rehabilitatie van de leerkracht. Dit zou kennelijk via een brief van het bestuur aan de desbetreffende ouders moeten gebeuren en klaagster wenst inzage in deze brief.

In het licht van het voorgaande is de Commissie van oordeel dat een vorm van excuses, zowel richting klaagster als de klagende ouders op zijn plaats is. Het bestuur had de klachten niet anoniem in behandeling mogen nemen, is haar zorgplicht onvoldoende nagekomen door geen verder onderzoek te doen naar de ernstige aantijgingen en heeft steken laten vallen in het vastleggen en delen van feiten en uitkomsten van gesprekken met partijen.

V. Het oordeel van de Commissie

Klachtonderdeel 1.: Het bestuur volgt de procedure niet zoals verwoord in de schoolgids: ongegrond.

Klachtonderdeel 2.: Het bestuur biedt geen openheid over welke ouders/kinderen het gaat, zodat klaagster zich op de meeste punten niet kan verweren, terwijl het gaat over zeer zware aantijgingen: gegrond.

Klachtonderdeel 3.: Het bestuur checkt geen feiten en past niet op de juiste wijze hoor en wederhoor toe: deels gegrond.

Klachtonderdeel 4.: Het blijft ondoorzichtig hoe deze kwestie afgesloten gaat worden: gegrond.

VI. Aanbeveling aan het bevoegd gezag (alleen laten staan als er een advies gegeven wordt)

De Commissie adviseert het bestuur in toekomstige gevallen zo veel mogelijk gebruik te maken van de diensten van de (externe) vertrouwenspersoon.

Tevens adviseert de Commissie het bestuur alsnog met klaagster het gesprek aan te gaan zodat deze zaak in een goede verstandhouding afgerond kan worden.

Aldus vastgesteld op 2 augustus 2022 door mr. J. Wolterink, voorzitter, drs. H. Spaan-Nijland en M.J. Houtman-Heijboer, leden, in tegenwoordigheid van mr. A. van der Veer MSc als secretaris.